

P6_TA-PROV(2007)0358

Kršitve človekovih pravic v Republiki Moldaviji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. julija 2007 o kršitvi človekovih pravic v Republiki Moldaviji

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o razmerah v Republiki Moldaviji, zlasti v Pridnestrju¹,
 - ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Republiko Moldavijo in Evropsko unijo, ki je začel veljati 1. julija 1998,
 - ob upoštevanju akcijskega načrta za Republiko Moldavijo, ki ga je sprejel Svet za sodelovanje med EU in Republiko Moldavijo na sedmem srečanju dne 22. februarja 2005,
 - ob upoštevanju prehodne resolucije, ki jo je odbor ministrov Sveta Evrope sprejel dne 1. marca 2006 v zvezi s sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) z dne 8. julija 2004 v primeru Ilascu in drugi proti Moldaviji in Rusiji,
 - ob upoštevanju izjav Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) na vrhu v Istanbulu leta 1999 in zasedanja ministrskega sveta v Portu leta 2002,
 - ob upoštevanju Ženevskih konvencij iz leta 1949, vključno z njihovimi določbami v zvezi s pravicami umrlih,
 - ob upoštevanju člena 115(5) svojega Poslovnika,
- A. ker je bila posledica vojne v regiji Pridnestrje v Republiki Moldaviji ustanovitev separatističnega, nezakonitega in avtoritarnega režima v tej regiji; ohranja se stanje trajnega spora, kršitve človekovih pravic pa so še vedno hude in pogoste,
- B. ker se kljub navedenim mednarodnim izjavam doslej še ni našla trajna rešitev za spor v Pridnestrju in ker ima to za posledico, da se človekove pravice v tej regiji vedno manj spoštujejo,
- C. ker sta najnovejša primera kršitev človekovih pravic v Pridnestrju primera Tudorja Pope in Andreja Ivantoca, ki sta bila izpostavljena poniževalnemu ravnanju in se nista smela vrniti domov,
- D. ker sta aretacija in pridržanje vseh članov tako imenovane Ilascove skupina zaradi obtožb terorizma nezakoniti dejanji separatističnega režima v Pridnestrju in nista v skladu z mednarodnimi standardi v zvezi z načeli pravičnega sojenja, pravne države, spoštovanja človekovih pravic zapornikov in preprečevanja mučenja in nečloveškega ravnanja,
- E. ker sodba Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) z dne 8. julija 2004 v primeru

¹ Glej, na primer, resolucijo Parlamenta z dne 23. oktobra 2006, P6_TA(2006)0455, in z dne 16. marca 2006, UL C 291 E, 30.11.2006, str. 336.

Ilascu in drugi proti Moldaviji in Rusji še ni bila izvršena in je separatistični režim v Pridnestrju sploh ni upošteval,

- F. ker se v Pridnestrju nadaljujejo hude kršitve človekovih pravic, zlasti take, ki povzročajo nepriznavanje pravic Romunov z zapiranjem šol z romunskim jezikom in skrunjenjem romunskega pokopališča v Pridnestrju ter kršitev političnih pravic in svoboščin vsega prebivalstva na tem območju, ki ima za posledico obsežno trgovino z ljudmi in organizirani kriminal,
 - G. ker sklepi srečanja na vrhu OVSE v Istanbulu leta 1999 in zasedanja ministrskega sveta OVSE v Portu leta 2002 še vedno niso izpolnjeni,
 - H. ker je Evropska unija začela izvajati pomembne ukrepe za izboljšanje stikov z Republiko Moldavijo in za iskanje rešitve za spor v Pridnestrju ter je sestavila stalno delegacijo Evropske komisije v Kišinjevu, imenovala posebnega predstavnika Evropske unije (EUSR) za Republiko Moldavijo z mandatom za prispevek k trajni umiritvi razmer spora v Pridnestrju in ustanovitvi misije EU za pomoč na mejah (EUBAM) v Republici Moldaviji in Ukrajini,
 - I. ker pogajanja o Pridnestrju, regiji Republike Moldavije, potekajo že od leta 1992 v tako imenovani obliki "5+2", v njih pa so sodelovale Republika Moldavija, Rusija, Ukrajina in OVSE, ker so EU in Združene države Amerike postale opazovalke leta 2005; ker so bila pogajanja aprila 2006 prekinjena,
 - J. ker je treba upoštevati evropska prizadevanja Republike Moldavije in dejstvo, da se dogodki v Pridnestrju odvijajo v neposredni bližini EU; ker priznava ozemeljsko celovitost Republike Moldavije in poziva vse strani, naj imajo za prednostno politično nalogo ponovno združitev države,
1. odločno graja nespoštovanje človekovih pravic in človekovega dostojanstva v Pridnestrju, ki se kaže v sodbi in pridržanju Ilascove skupine, nepriznavanju svoboščin tam živečega prebivalstva, nespoštovanju pravice dostopa do informacij in do izobraževanja, ki ima za posledico obsežno trgovino z ljudmi in organizirani kriminal;
 2. odobrava izpustitev Andreja Ivantoca in Tudorja Pope, obsoja pa, da je separatistični režim v Tiraspolu razglasil, da sta bila izpuščena zato, ker se je njuna zaporna kazen iztekla, ne pa zaradi izvajanja sklepa ESČR; obsoja dejstvo, da je bil Andrej Ivantoc ob izpustitvi izpostavljen nasilju in napadu na človekovo dostojanstvo, o čemer priča filmski posnetek prič njegove izpustitve;
 3. obsoja, da pridnestrski separatistični režim še naprej zatira, nadleguje in zastrašuje predstavnike neodvisnih medijev, NVO in civilno družbo;
 4. zahteva, da se osebam preneha odvzemati prostost zaradi političnega delovanja; v zvezi s tem obsoja aretacijo Valentina Besleaga, županskega kandidata na zakonitih lokalnih volitvah v Corjovi dne 2. junija 2007, in kasnejše ravnanje z njim;
 5. poziva k hitri in dokončni rešitvi trajnega konflikta v Pridnestrju, ki bo zagotovila demokracijo in spoštovanje človekovih pravic na celotnem ozemlju Republike Moldavije v skladu z mednarodnimi načeli;

6. poudarja trdno zavezanost EU ozemeljski celovitosti Republike Moldavije; poudarja, da nezakoniti režim v Tiraspolu nima pristojnosti, da bi moldavskim državljanom preprečeval vstop na ozemlje na levem bregu reke Dnester in izdajal sklepe o "nezaželenih osebah";
7. poziva Komisijo in Svet, naj predvidita ukrepe za večje in celovito vključevanje v pogajalski postopek in za reševanje navedenega spora; ugotavlja, da je bila skupna misija EU za mejo z Ukrajino s sedežem v Odesi uspešna, in poziva ukrajinsko vlado, naj misijo še naprej podpira;
8. poziva k večjemu sodelovanju EU pri reševanju tega spora v svoji neposredni bližini, vključno z napredovanjem statusa EU k statusu pogajalskega partnerja;
9. vse strani opozarja, da separatistični režim v Pridnestrju dopušča razcvet organiziranega kriminala, vključno s trgovino z orožjem in ljudmi, tihotapljenjem in pranjem denarja; poudarja, da je to precejšnje tveganje za stabilnost v regiji;
10. poziva k takojšnjemu in popolnemu izvajanju sklepov OVSE z vrha v Istanbulu leta 1999 in zasedanja ministrskega sveta OVSE v Portu leta 2002 ter k izvršitvi sodbe ESČP z dne 8. julija 2004 v primeru Ilascu in drugi proti Republiki Moldaviji in Rusiji; poziva EU, naj v okviru odnosov med EU in Rusijo sproži vprašanje umika ruskih vojakov iz Pridnestrja;
11. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, vladam in parlamentom držav članic, Republike Moldavije in Rusije ter generalnemu sekretarju Sveta Evrope.